

PLAN FOR

UDSATTEOMRÅDET 2018-2021

RANDERS

INDHOLD

Indledning	3
<i>Tilblivelsen af plan for udsatteområdet</i>	3
<i>Vi bygger på viden</i>	3
Målgruppe	7
Strategigrundlag	8
Indsatsområder for udsatteområdet i 2018-2021	10
<i>Samarbejde og koordination som grundlag</i>	11
<i>De syv indsatsområder for udsatteområdet</i>	13
Implementering af plan for udsatteområdet	26
Økonomi	26
Litteratur	26

INDLEDNING

Med afsæt i den nyeste viden på udsatteområdet og under inddragelse af perspektiver fra borgere, medarbejdere og Udsatteråd har Randers Kommune udarbejdet en plan for udsatteområdet.

Der har ikke tidligere været en plan for området. Men organiseringen af tilbuddene for målgruppen under Center for Særlig Social Indsats giver anledning til at udvikle en overordnet plan for området. Planen består dels af et strategigrundlag, som beskriver Randers Kommunes mission, værdier og vision for udsatteområdet, og dels syv indsatsområder, som skal være retningsgivende for, Randers Kommunes omsætning af strategigrundlaget i samarbejdet mellem borgere, medarbejdere og samarbejdspartnere.

Tilblivelsen af plan for udsatteområdet

I udviklingen af plan for udsatteområdet har borgere, Udsatteråd og medarbejdere haft mulighed for at komme med bidrag gennem følgende aktiviteter: Borgerundersøgelse på udvalgte tilbud¹, fokusgruppeinterview med borgere, der er/har været i behandling ved Rusmiddelcenter Randers, åbne borgermøder på værestederne Perron 4 og Slotsgården, særskilt møde med Udsatterådet, to medarbejdermøder for medarbejdere i Center for Særlig Social Indsats, møder med samarbejdspartnere i Randers Kommune. Derudover har der været inddraget en referencegruppe i udviklingen af den nye plan for udsatteområdet. Referencegruppen har bestået af repræsentanter fra Udsatteråd, borgere, medarbejdere og ledere på udsatteområdet.

Der er kommet mange forskellige bidrag til planen, som der er taget højde for i udvælgelsen af de syv indsatsområder, som udsatteområdet vil have særligt fokus på i perioden 2018-2021.

Indsatsområderne er:

- Hurtig og fleksibel støtte.
- Individuelle og fleksible boligløsninger.
- Større effekt af rusmiddelbehandlingen.
- Tidlig indsats for unge på kanten.
- Flere i job eller uddannelse.
- Randers for alle.
- Lige muligheder for sundhed.

Vi bygger på viden

Udover bidrag fra interessenter på udsatteområdet baserer den nye plan sig også på den nyeste viden på området. I de seneste år er der sket en betydelig udvikling i forhold til den viden, der er tilgængelig om udsatteområdet. Vi har i dag mere viden om borgerne på udsatteområdet og hvilke problemer, borgergruppen er særligt belastet af (Se bl.a. Benjaminsen, 2009; Benjaminsen m.fl., 2011-2015; Benjaminsen & Lauritzen, 2017; Benjaminsen m.fl., 2017b; Socialstyrelsen, 2013a-b). Vi har også langt mere viden om, hvilke faglige metoder, der er brugbare i forhold til at hjælpe borgere med særlige sociale problemer med de vanskeligheder, som begrænser deres livskvalitet og trivsel.

¹ Der er modtaget 93 besvarelser fra borgere tilknyttet Rusmiddelcenter Randers, Ladegården, Kirkens Korshærs Institutions-tilbud, Åbo, Blommevej, bostøtte og Grønlænderrådgivningen.

Undersøgelser af området har vist, at der er gode muligheder for at hjælpe borgere ud af hjemløshed gennem anvendelse af Housing First-tilgangen kombineret med intensiv og specialiseret støtte efter metoder som Critical Time Intervention (CTI), Intensive Case Management (ICM) og Assertive Community Treatment (ACT) (SFI og Rambøll, 2013a-2013b; Benjaminsen m.fl., 2017a). Randers Kommune har været med til at afprøve nogle af disse metoder og vil med byrådets opbakning arbejde for at fastholde de foreløbige gode resultater i de kommende år.

Derudover er der også kommet ny viden om, hvordan vi bedst arbejder med at hjælpe borgere med rusmiddelmisbrug. Her er metoder som Kognitiv terapi, Den Motiverende Samtale og Familieorienterede rusmiddelbehandling de mest veldokumenterede metoder. Disse metoder danner rammer for Rusmiddelcentrets behandlingsarbejde. Derudover baserer behandlingsarbejdet sig også på nationale retningslinjer for god alkoholbehandling og social stofmisbrugsbehandling (Sundhedsstyrelsen, 2015; Socialstyrelsen, 2016).

I forhold til indsatser på værestederne og botilbud anvendes metoder som "De små skridts metode" og "Lær at tackle"-kurser, der ser ud til at være brugbare i forhold til målgruppen (Landsforeningen af VæreSteder, 2009; COWI, 2016). Den nyeste viden fra Socialstyrelsen peger desuden på, at der er et potentiale i, at værestederne har en mere central betydning for borgere på udsatteområdet. Erfaringer fra andre kommuner peger på, at værestederne kan være brobyggende i forhold til kommunens øvrige tilbud på social-, sundheds- og beskæftigelsesområdet (KORA, 2016). Det er medvirkende til, at værestederne får en mere central rolle i den nye støttemodel i Randers Kommune.

Ydermere har undersøgelser på beskæftigelsesområdet som Beskæftigelses Indikator Projektet bidraget med ny viden om, hvad der har betydning for, at udsatte kontanthjælpsmodtagere kommer i arbejde (Væksthusets forskningscenter, 2017). Randers Kommune inddrager viden fra disse projekter i udviklingen af beskæftigelsesindsatsen for bl.a. borgere på udsatteområdet.

MÅLGRUPPE

Målgruppen for planen er borgere over 18 år² som er særlig socialt udsatte.³

Social udsathed defineres som tilstedeværelsen af flere og komplekse problemer som fx dårlig økonomi og gæld, sindslidelse, misbrug/afhængighed af alkohol og stoffer, hjemløshed, prostitution og mangelfulde sociale netværk (Ramsbøl & Hansen, 2017). Borgere på udsatteområdet er således en bred og mangfoldig målgruppe, som både omfatter borgere, som primært er belastet af alkohol- eller stofmisbrug til borgere med komplekse problemer på flere livsområder.

Center for Særlig Social Indsats er kerneleverandør af tilbud for borgere på udsatteområdet i Randers Kommune. Centeret har tilbud som væresteder, botilbud, socialpædagogisk støtte, opsøgende indsats, rusmiddelbehandling mm. Nedenstående tabel giver et overblik over målgruppens omfang. Derudover er centerets medarbejdere løbende i kontakt og laver opsøgende indsats i forhold til at hjælpe borgere på udsatteområdet.

Tabel 1 - Overblik over målgruppens størrelse

Bostøtte (§85)	39 borgere (døgntakst) i 2017. 105 borgere (timetakst) i 2017.
Beskyttet beskæftigelse (§103)	3 borgere i løbet af 2017.
Aktivitets- og samværs-tilbud (§104)	23 borgere i løbet af 2017.
Midlertidigt botilbud (§107)	11 borgere i løbet af 2017.
Længerevarende botilbud (§108)	9 borgere i løbet af 2017.
Alkoholbehandling	5 borgere i døgnbehandling i 2017. 314 borgere i dagbehandling i 2017.
Stofmisbrugsbehandling	317 borgere >18 i dagbehandling 9 borgere >18 i døgnbehandling 23 borgere <18 i behandling
Forsorgstilbud (§110)	157 borgere i løbet af 2017.
Råd- og vejledningstilbud	16 borgere er i gang eller med et individuelt råd- og vejledningsforløb.
Værestedet Slotsgården	I seneste tælleuge havde tilbuddet i gennemsnit 67 brugere pr. dag som benytter mulighed for at spise og bruge aktiviteter i huset.
Væresteder Perron 4	156 borgere har aktuelt madordning på værestedet og kommer flere gange ugentligt. Derudover har værestedet løs kontakt med cirka 100 borgere.

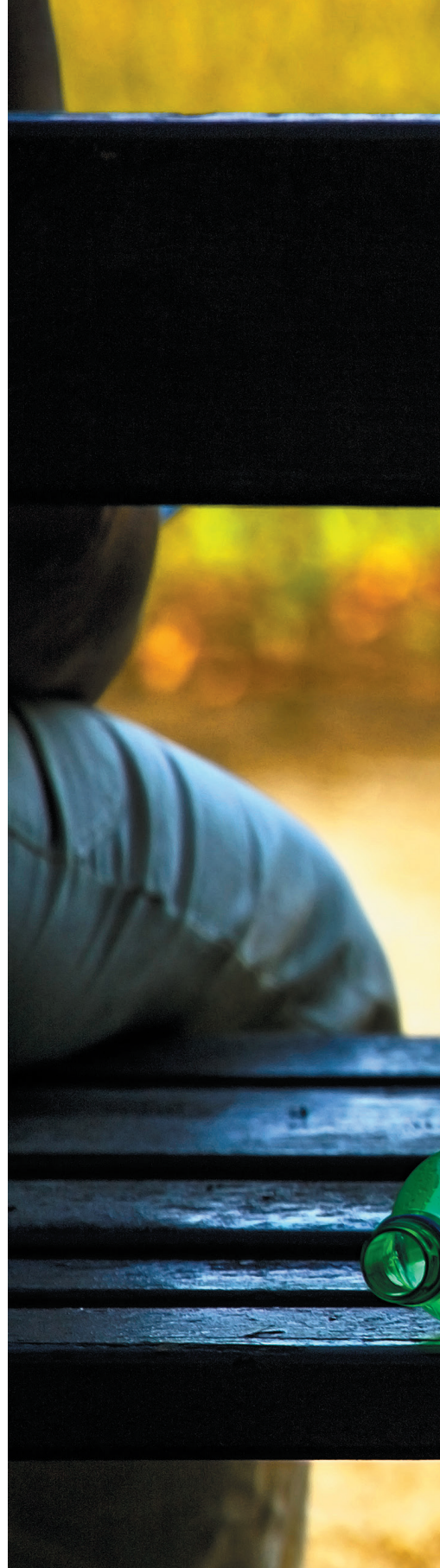
² For Rusmiddelområdet borgere over 15 år.

³ Der er tale om borgere som har adresse i Randers Kommune.

STRATEGI GRUNDLAG

Der er i tilblivelsen af den nye plan udarbejdet et strategigrundlag for udsatteområdet under inddragelse af borgere, medarbejdere og ledere.

Et strategigrundlag er et fælles fundament, som beskriver værdier, mission og vision for området. Strategigrundlaget tager afsæt i overordnede politikker og visioner, herunder Randers Kommunes "Politik for borgere med særlige behov" (Randers Kommune, 2013) samt Social og Arbejdsmarkeds overordnede vision om, at "Vi understøtter alle borgere i at deltage aktivt i fællesskabet og udnytte deres personlige ressourcer". På den måde er strategigrundlaget en oversættelse af overordnede strategier til konteksten af udsatteområdet. Strategigrundlaget skal være retningsgivende for indsatsen og samarbejdet med borgere på udsatteområdet i 2018-2021:

- **MISSION:** Borgere på udsatteområdet skal have hurtig, effektiv og fleksibel støtte til de vanskeligheder og problemer, de oplever at have med henblik på at mestre eget liv bedst muligt.
- **VÆRDIER:** De værdier, som skal kendetegne Randers Kommunes samspil med borgere, pårørende og samarbejdspartnere på udsatteområdet er åbenhed, ordentlighed og udvikling.
- **VISION:** Randers Kommune understøtter borgere på udsatteområdet i at deltage aktivt i samfundet og udnytte deres ressourcer bedst muligt.

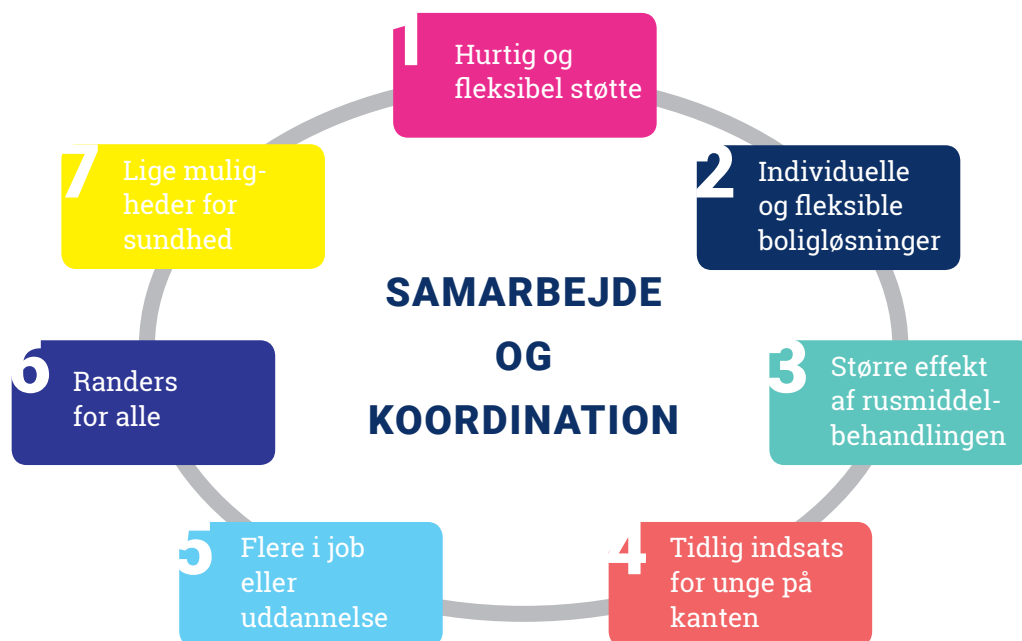
INDSAT SOMRÅDER FOR UDSATTEOMRÅDET I 2018-2021

Randers Kommune vil i perioden 2018-2021 sætte fokus på syv indsatsområder.

Afsættet for indsatsområderne er et særligt fokus på samarbejde og koordination i overensstemmelse med Socialudvalgets fokusområde om helheds-

orienterede indsatser. Indsatsområder for plan for udsatteområdet fremgår af nedenstående figur:

Figur 1: Indsatsområder for udsatteområdet i perioden 2018-2021

Samarbejde og koordination som grundlag

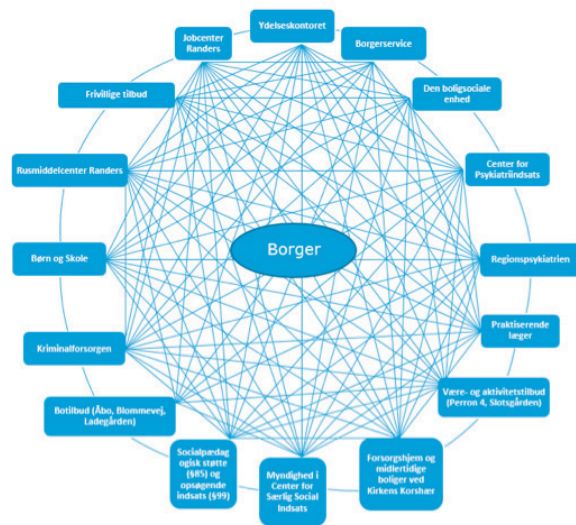
Borgere på udsatteområdet kan få støtte af flere kommunale og frivillige aktører i Randers.

I Randers Kommune er Center for Særlig Social Indsats kerneleverandør af tilbuddene for målgruppen og har derudover en særlig rolle i forhold til at understøtte og bygge bro til andre tilbud, som denne gruppe borgere er i kontakt med. Det kan være tilbud som Center for Psykiatriindsats, Center for Indsats vedr. Børn og Unge samt Autisme og Undervisning, Center for Handicapindsats og Tværgående Funktioner, Jobcenter Randers (herunder bl.a. Borgerservice, Ungdommens Uddannelseshus Randers, Udviklingshuset, Ydelseskontoret og Den boligsociale Enhed), Børn og Skole, Sundhed, Kultur og Omsorg. Derudover er der en række frivillige tilbud i Randers, som har tilbud for borgere på udsatteområdet. Alle parter har en vigtig rolle i at støtte borgerne i at mestre eget liv, udnytte deres ressourcer og deltage aktivt i samfundet. Samarbejde og koordination er derfor afgørende for, at vi i fællesskab kan lykkes med at nå borgernes ønsker og drømme for fremtiden.

Som led i et fortsat fokus på koordination og samarbejde vil der blive etableret et koordinationsforum bestående af repræsentanter fra relevante afdelinger og forvaltninger i Randers Kommune, herunder beskæftigelsesområdet, familieområdet, Borgerservice samt evt. skoleområdet og sundhedsområdet. Koordinationsforummet har til formål at fremme samarbejde og koordination i forhold til indsatser og tilbud for borgere på udsatteområdet.

Derudover vil der blandt andet blive iværksat eller videreført følgende tiltag, der skal fremme koordination og samarbejde på udsatteområdet:

- Fokus på intern videndeling og udnyttelse af kompetencer i Center for Særlig Social Indsats.

- Implementering af samarbejdsmodel for unge hjemløse efter endt projektperiode (Se mere: Socialstyrelsen, 2017).
- Deltagelse i relationel koordineringsprojekter, bl.a. med formål at afdække og styrke tværfagligt samarbejde mellem Jobcenter Randers samt psykiatri- og udsatteområdet.
- Samarbejdsaftaler mellem Ungdommens Uddannelseshus Randers (UUR), Udviklingshuset, Ydelseskontoret, Borgerservice og Center for Særlig Social Indsats i forhold til målgruppen af hjemløse.
- Fortsætte samarbejdet med Den boligsociale enhed omkring forebyggelse af udsættelser.
- Et fortsat samarbejde med Sundhedscenteret om rusmiddelbrug og forebyggende indsatser bl.a. gennem halvårslige samarbejds møder.
- Fortsætte og udvikle samarbejdet med Myndighedscenteret (Børn og Skole), bl.a. gennem ny indgået samarbejdsaftale mellem Rusmiddelcenteret og Myndighedscenteret om udsatte unge med rusmiddelproblemer.
- Fastholde deltagelsen i SSP-samarbejdet.
- Fortsættelse af samarbejde med Sundhed, Kultur og Omsorg i forhold til borgere på udsatteområdet.

- Fastholde det tætte samarbejde med boligforeningerne i forhold til socialt udsatte borgere.
- Fortsætte vidensdeling og sparring med Socialstyrelsen, herunder halvårslige sparringsmøder, netværksmøder og metodeseminarer i forhold til hjemløseindsatsen.
- Fastholde halvårslige møder mellem løsladelseskoordinatorene i Kriminalforsorgen og afdelingsledelsen i Center for Særlig Social Indsats.
- Afsøge muligheder for at udbygge samarbejdet med Kriminalforsorgen.
- Fastholde og videreudvikle samarbejdet omkring brobygning og effektfulde forløb med Regionspsykiatrien.
- Fortsættelse af samarbejde med praktiserende læger, bl.a. via invitation til 12 – mandsgrupperne (den måde lægerne er organiseret på), kontakt til praksiskonsulenten mv.
- Fastholde og udvikle samarbejdsrelationer i forhold til etniske minoriteter på udsatteområdet.
- Fastholde og udvikle samarbejdsrelationer med civilsamfundet (se mere under indsatsområdet 'Randers for alle').

DE SYV INDSATSOMRÅDER FOR UDSATTEOMRÅDET

I de følgende underafsnit fremgår beskrivelse af indsatsområderne, mål og planlagte aktiviteter i perioden 2018-2021.

HURTIG OG FLEKSIBEL STØTTE

Hvorfor er indsatsområdet valgt?

Vi ved, at en hurtig hjælp i nogen grad kan være med til at forhindre eller begrænse behovet for langvarig hjælp. Samtidig er der et udtrykt ønske fra Udsatteområdet i Randers om mere fleksibel støtte til borgere på udsatteområdet. Det vil sige indsatser, der tilpasses borgerens behov, og når borgeren har brug for det. Hjælpen skal sikre, at flere kan mestre eget liv, hvad angår økonomi, bolig, misbrug, beskæftigelse, fysisk og psykisk sundhed mm. Hurtig og fleksibel støtte er der allerede gode erfaringer med fra Støttekontaktpersonordningen (SKP) og afprøvning af metoden Intensive Case Management (ICM), samt indsatserne fremskudt rådgivning, "mobilteamet" og webbaseret alkoholrådgivning fra Rusmiddelcentret.

Hvad er målet for indsatsområdet?

Flere borgere skal kunne mestre eget liv med mindre indgribende indsatser, hvis de får en hurtig og passende hjælp.

Hvordan vil vi arbejde med indsatsområdet?

I perioden 2018-2021 vil udsatteområdet arbejde med indsatsområdet. Der vil være fokus på at arbejde videre med følgende aktiviteter:

- Implementering af ny støttemodel i Center for Særlig Social Indsats skal bidrage til sikre, at borgere får hurtig og individuelt tilpasset hjælp. Der etableres tre nye modtagecentre (Perron 4, Slotsgården og Gl. Hadsundvej 1), hvor borgere med behov for støtte kan henvende sig eller henvises til og derved modtage hurtigere hjælp til de udfordringer, som de har behov for inden de bliver omsiggribende. Derudover indebærer implementeringen af modellen også konkret en afprøvning af "Her og nu-støtte" koncept (se tekstboksen nedenfor).
- Tæt samarbejde mellem udfører og myndighed i Center for Særlig Social Indsats med henblik på at finde de rette løsninger.

"Her og nu støtte" – et eksempel på hurtig og fleksibel støtte

- *Tidlig og håndholdt indsats.*
- *Støtte til at finde og søge bolig grundet hjemløshed.*
- *Støtte/ledsagelse til at overholde aftaler på Jobcentret, Rusmiddelcentret, lokalpsykiatrien eller andet.*
- *Støtte/ledsagelse til at komme på Slotsgården eller Perron 4 for at få mad.*
- *Støtte/ledsagelse til at komme på Borgerservice ift. NemID, addresseskift mv.*
- *Støtte/ledsagelse til egen læge.*
- *Stabilisering af de mindst belastede borgere, så de ikke får brug for indgribende indsatser.*

2 FLEKSIBLE OG INDIVIDUELLE BOLIGLØSNINGER

Hvorfor er indsatsområdet valgt?

En passende og stabil boligsituation er en forudsætning for livskvalitet og trivsel. Borgere på udsatteområdet er borgere med forskellige ønsker og behov i forhold til bolig og støtte fra omverdenen. Nogle borgere har på grund af hjemløshed brug for kortvarig støtte til at etablere sig i en bolig, andre borgere har brug for ophold på et botilbud og en tredje gruppe borgere foretrækker at bo i egen bolig med kontakt til en støtteperson.

Hvad er målet for indsatsområdet?

Randers Kommune skal arbejde for at understøtte borgernes behov for forskellige og fleksible bolig- og støttetilbud. Det skal bl.a. bidrage til at nå det nationale mål om, at færre skal være hjemløse (Regeringens 10 mål for social mobilitet).

Hvordan vil vi arbejde med indsatsområdet?

Randers Kommune vil i 2018-2021 arbejde med indsatsmålet bl.a. gennem følgende tiltag:

- Afprøvning- og undersøgelse af om borgere med særlige komplekse problemer har større udbytte af at bo i egen bolig med intensiv støtte fremfor skæve boliger med mange borgere med særlige komplekse problemer i en boform.
- Etablering af team, der yder støtte efter metoden "Assertive Community Treatmentmetoden" (ACT). Denne metode indebærer en helhedsorienteret indsats for borgere i egen bolig med særlige komplekse problemer. Støtten indeholder bl.a. socialpædagogisk støtte, psykiatrisk behandling og behandling af misbrug. Erfaringerne fra andre kommuner er, at denne støtte kan bidrage til positiv udvikling eller stabilisering af psykisk trivsel, misbrug samt ønske og parathed til at indgå i uddannelses- og beskæftigelsesrettede aktiviteter (VIVE og Rambøll, 2017).
- Videreførelse af hjemløseindsats i kommunen efter byrådets beslutning om at tilføre budgetmidler til indsatsen. Det indebærer en implementering af afprøvede tiltag i flere hidtil statsligt finansierede hjemløseprojekter og fortsat videreudvikling af indsatsen. Det indebærer bl.a. fortsættelse af tværgående samarbejde om screening for hjemløshed for borgere over og under 25 år, en særlig tilrettelagt støtteindsats samt samarbejdsmodel for unge under 25 år.
- Styrke borgernes viden om tilbud for udsatte bl.a. gennem afprøvning af Hus Forbi's APP "Udsat i Danmark": <http://www.husforbi.dk/udsat-i-danmark/>
- Forsætte og udvikle samarbejdet med øvrige kommunale aktører om målgruppen af hjemløse, herunder udarbejdelse af samarbejdsaftaler med Ungdommens Uddannelseshus Randers (UUR), Udviklingshuset, Ydelseskontoret, Borgerservice og Center for Særlig Social Indsats. Det lægges op til en løbende evaluering af arbejdet med samarbejdsaftalerne. Første evaluering er planlagt i august 2018.
- Fortsætte det tætte samarbejde med boligforeningerne.
- Fortsætte samarbejdet med Den boligsociale enhed omkring forebyggelse af udsættelser.
- Det tværkommunale samarbejde er essentielt i forhold til at forebygge hjemløshed og sikre at udsatte borgere kan etablere sig og blive i deres bolig.

112

Stigende hjemløshed i Danmark

De nationale hjemløsetællinger viser, at antallet af hjemløse har været stigende i de seneste år. Randers Kommune har været i stand til at knække kurven og kunne i 2017 registrere et fald i hjemløsheden på 26 procent. Det skal ses i relation til, at der i de seneste år er arbejdet strategisk med at reducere hjemløshed gennem en særlig hjemløseindsats. Randers Kommune vil arbejde for at fastholde de foreløbige gode resultater af indsatsen (Benjaminsen & Lauritzen, 2017).

STØRRE EFFEKT AF RUSMIDDELBEHANDLINGEN

Hvorfor er indsatsområdet valgt?

I 2017 blev Rusmiddelplanen for Randers Kommune vedtaget af byrådet. Rusmiddelplanen indeholder fokusområder og visioner for den kommunale rusmiddelindsats. I denne plan hedder det bl.a., at der skal være større fokus på effekten af rusmiddelbehandling i Randers Kommune samt på, at flere borgere med alkohol- og stofafhængighed kommer i rusmiddelbehandling. Dette med formål at forbedre borgernes sundhedstilstand, da misbrug af rusmidler kan have afledte konsekvenser for borgerens mestring af eget liv, herunder bolig, beskæftigelse, økonomi, familieliv og sundhed. Vi ved, at det for nogle borgere kan være svært selv at tage initiativ og opsøge Rusmiddelcentret. Derfor er det vigtigt med en aktiv indsats, hvor den "klassiske" rusmiddelbehandling kombineres med fremskudte indsatser og nye samarbejdsflader. Forskning peger på, at resultater med rådgivning og behandling er lettere at opnå des tidligere man kommer ind i misbrugsforløbet (Sundhedsstyrelsen, 2013).

Hvad er målet for indsatsområdet?

To af regeringens 10 mål for social mobilitet vedrører større effekt af stofmisbrugsbehandlingen og alkoholbehandlingen (Regeringen, 2016): 1) flere borgere med stofmisbrugsproblemer opnår afholdenhed/reduktion i 2021 og 2) flere borgere med alkoholproblemer opnår afholdenhed/reduktion i 2021.

Hvordan vil vi arbejde med indsatsområdet?

I perioden 2018-2021 vil udsatteområdet arbejde med at implementere Rusmiddelplanen. Det indebærer bl.a. fokus på at arbejde videre med:

- *Tidlig opsporing.* Fokus på at minimere barrierer for borgerens brug af tilbud ved at afprøve netbaseret rådgivning, gøre Rusmiddelcentrets tilbud mere synlige via hjemmeside, temadage og kampagner, etablering og konsolidering af de fremskudte indsatser. Herunder bl.a. tidlig opsporing gennem fremskudt indsats på Regionshospitalet gennem LAB 10 med henblik på at opspore patienter, som er indlagt med alkoholrelaterede sygdomme.
- *Dobbelt diagnosticerede.* Der er planer om fælles undervisning med Regionspsykiatrien i koordinerende indsatsplaner, ny udredningsmodel i forhold til borgere med samtidig afhængighed og psykiske vanskeligheder, løbende samarbejde med Regionspsykiatrien, læge og psykiater.
- *Unge.* Videreførelse af den håndholdte indsats for unge, forankring af Metodeprojektet for unge mellem 15-25 år med stofproblemer (Socialstyrelsen, 2018), fremskudte indsatser på Ungdomsudannelser, løbende samarbejde med Familieafdelingens ungeafdeling, SSP, Parat til Uddannelse og Produktionsskolen (fremadrettet på Forberedende Grunduddannelse (FGU)).
- *Familier.* Styrke opsporing af familier med rusmiddelproblemer. Fortsat fokus på inddragelse af pårørende, behandling af børn og unge via Projekt BRUS samt CRAFT-projekt for pårørende, der opstarter d.15.1.18 (Randers Kommune, 2018; Pilegaard, 2017).

Rap om Rusmiddelbehandling

Skrevet af Malene Noer Sørensen, Rusmiddelcenter Randers

Hvad skal der til, før jeg blir' i min behandling?

Hvordan kan I hjælpe mig i denne her forvandling?

Jo, hør nu her, det er rart i sms'er,

Så længe det' okay, jeg svarer tilbage mens jeg pisser.

Jeg vil gerne møde ofte,

Selvom jeg har dårlig hofte.

Jeg vil gerne, at I ringer,

Hvis jeg pludselig forsvinder.

Det er godt, I giver info – jeg har brug for klare rammer.

Når jeg har det svært, det hjælper hvis I gir' en psykisk krammer.

Vi skal tale om – og tale med de folk, der kan mig støtte,

Det er rart at blive set som andet end en fyldebøtte.

Jeg vil lytte til de kloge ord, I sikkert har at sig'.

Men forventer, at I støtter op om min autonomi

Rusmiddelplan for Randers Kommune

Læs Randers Kommunes Rusmiddelplan:

www.randers.dk/rusmiddelplan17-20

Det siger Udsatterådet:

Udsatterådet fremhæver, at der er brug for opmærksomhed på de unge udsatte. Der er brug for et sted, hvor de kan komme og være

Det siger medarbejderne:

Mestringsvejlederne oplever, at flere unge har ensomhedsproblemer og har svært ved at etablere netværk, når de får egen bolig.

4 TIDLIG INDSATS FOR UNGE PÅ KANTEN

Hvorfor er indsatsområdet valgt?

Unge er et særligt indsatsområde for Randers Kommune. Jo tidligere vi kan hjælpe de unge med belastninger som psykisk sårbarhed, misbrug og hjemløshed, desto bedre muligheder har vi for at undgå, at de unge oplever vedvarende problemer. Et tæt samarbejde med UUR, Myndighedscenteret (Børn og Skole), SSP og ungdomsuddannelserne er vigtigt i den forbindelse. Dette både i forhold til forebyggende tiltag, at motivere og fastholde unge i uddannelse, og at sikre nem adgang til rusmiddelbehandling for unge med misbrugsproblemer.

Hvad er målet for indsatsområdet?

Randers Kommune ønsker at arbejde for at færre unge bliver udsatte. Vi skal hjælpe de unge, så de kan komme til at leve et ungdomsliv med uddannelse, arbejde og fremtidsudsigter på lige fod med deres jævnaldrende.

Hvordan vil vi arbejde med indsatsområdet?

I perioden 2018-2021 vil udsatteområdet arbejde med indsatsområdet. Der vil være fokus på at arbejde med følgende aktiviteter:

- Implementere tiltag rettet mod unge hjemløse med byrådets tilførsel af 1,3 mio. kr. til videreførelse af tiltag i hjemløseindsatsen efter endt projektudløb (se mere under indsatsområdet boliger og boformer).
- Fortsætte med en særlig koordineret indsats for udsatte/sårbare unge i overgangen fra ung til voksen med henblik på, at disse unge kommer i job/uddannelse og herunder også det gode samarbejde med Ungdommens Udviklingshus.
- Afsøge behov og muligheder for at etablere et rusfrit kontakt- og rådgivningssted for udsatte unge for at skabe sociale fællesskaber, hvor der er mulighed for "voksenkontakt".
- Implementere metodeprojektet med henblik på at fastholde effekten af misbrugsbehandling af unge 15 – 25 årige som en forudsætning for at unge kan lykkes med at skabe en tilværelsen med job og uddannelse (Socialstyrelsen, 2018).
- Styrke frontmedarbejderes viden om kommunale og frivillige tilbud for unge i Randers
 - bl.a. via bidrag til videreudvikling af Ungdommens Uddannelsesvejledning Randers' GPS eller fx gennem afvikling af en fælles konference om ungeindsatser i Randers.
- Fortsætte og udvikle samarbejde med Myndighedscenteret (Børn og Skole), bl.a. gennem ny samarbejdsaftale mellem Rusmiddelcentret og Myndighedscenteret om udsatte unge med rusmiddelproblemer.
- Fortsat understøtte et tværgående fokus på udsatte unge i Randers Kommune.
 - Bl.a. med bidrag til implementering af Forberedende Grunduddannelse (FGU) i Randers, specifikt ift. misbrugsindsatser for unge med rusmiddelproblemer.
 - Bl.a. iværksætte en enklere udgave af samarbejdsmodellen for udsatte unge, som indebærer, at relevante aktører deltager i netværksmøder med den unge og netværk. Dette med baggrund i gode erfaringer fra afprøvning i både Center for Særlig Social Indsats og Myndighedscenteret. Formålet er at opnå en koordineret og helhedsorienteret indsats.

På vej mod uddannelse

Cecilie er 23 år. Hun har haft et problematisk hashforbrug og været hjemløs. Cecilie har fået hjælp af Parat til Uddannelse (PTU), Rusmiddelcenteret og Hjørnestenen. Cecilie er kommet i gang med et forløb om kost og uddannelse hos AOF, der understøtter den drøm, som hun har om at uddanne sig til ernæringsassistent eller kostvejleder.

Læs hele Cecilies historie her:

<https://amtsavisen.dk/randers/23-aarige-Cecilie-var-hjemloes-da-hun-fik-ny-start-paa-livet/artikel/318274>

5 FLERE I JOB ELLER UDDANNELSE

Hvorfor er indsatsområdet valgt?

Flere skal i job og uddannelse, men mange udsatte borgere er ikke eller har aldrig været i uddannelse eller beskæftigelse. Tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse kan medvirke til øget trivsel for den enkelte, fordi det giver mulighed for hel eller delvis selvforsørgelse samt et liv, hvor den enkelte kan opleve sig inkluderet og dermed være en ligeværdig borger. Der skal en særlig indsats til for at støtte denne gruppe borgere til inklusion på arbejdsmarkedet.

Hvad er målet for indsatsområdet?

Et centralt nationalt mål vedrører, at flere skal være en del af arbejdsfællesskabet. Regeringen sætter i de 10 mål for social mobilitet følgende målsætninger (Regeringen, 2016) som Randers Kommune vil arbejde for at nå bl.a. i regi af plan for udsatteområdet: (1) Flere personer, som modtager en indsats for sociale problemer eller psykiske vanskeligheder efter Serviceloven, skal i uddannelse og beskæftigelse og (2) Flere 18-21-årige, der har modtaget en social foranstaltning inden for de seneste fem år, skal være i gang med eller have gennemført en ungdomsuddannelse.

Hvordan vil vi arbejde med indsatsområdet?

I perioden 2018-2021 vil udsatteområdet sætte særligt fokus på uddannelse og beskæftigelse. Den primære beskæftigelsesrettede indsats ydes fra Jobcenteret, mens Center for Særlig Social Indsats og øvrige aktører i Randers Kommuner yder en understøttende indsats heri.

Der vil være fokus på at arbejde med følgende tiltag i perioden 2018-2021:

- Fortsætte det gode samarbejde mellem Center for Særlig Social Indsats og Jobcenter Randers, bl.a. gennem iværksættelse af følgende aktiviteter:
 - Udvikling af samarbejdsaftaler for målgruppen af hjemløse borgere.
 - Videndeling omkring hinandens sagsgange, lovgivninger og serviceniveauer samt udvikling af mere tværgående samarbejde.
 - Deltagelse i relationel koordineringsprojekter mellem Jobcenter Randers samt psykiatri- og udsatteområdet.
 - Afklaring af muligheden for fremskudte indsatser fra jobcentret, så flere borgere i et samarbejde kan motiveres til meningsfuld beskæftigelse/aktivitet eller til at påbegynde uddannelse.
 - Opkvalificering af alle medarbejdere på udsatteområdet i forhold til fokus på job og uddannelse.
- Derudover har Jobcenter Randers iværksat flere tiltag som skal understøtte en helhedsorienteret indsats for borgere på udsatteområdet, herunder eksempelvis:
 - Deltagelse i projekt "Flere skal med" ved Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) i perioden 2017-2019. Projektet har til formål at bringe borgere, der har modtaget kontanthjælp i minimum 5 år, tættere på arbejdsmarkedet gennem en individuel og helhedsorienteret indsats.
 - Implementering af nye tilbud, herunder bl.a. "Parat til job", som har fokus på at øge borgernes jobparathed. Tilbuddet sætter fokus på borgernes jobsøgning, viden om dansk arbejdskultur, social færdighedstræning, sundhed, misbrug mv.

RANDERS FOR ALLE

Hvorfor er indsatsområdet valgt?

Randers Kommune ser et potentiale i, at kommunale indsatser i højere grad bygger bro til civilsamfund og opland. Dette for det første med henblik på at bane vejen for, at borgere på udsatteområdet kan få viden om, hvilke tilbud, der findes i Randers og får adgang til sociale fællesskaber i fx frivillige foreninger, da mange borgere på udsatteområdet føler sig ensomme og ekskluderet fra samfundet (Fællesskabsmålingen, 2017). Derudover ser Randers Kommune også et potentiale i at indgå samarbejde med civilsamfundet, som indebærer, at firmaer, foreninger eller (bruger)frivillige også har en rolle i forhold til at støtte op om de sociale indsatser.

Hvad er målet for indsatsområdet?

Målet er, at Randers Kommune i højere grad bygger bro med civilsamfundet. Dette med formål at øge borgernes deltagelse i meningsfulde sociale og arbejdsfællesskaber.

Hvordan vil vi arbejde med indsatsområdet?

I perioden 2018-2021 vil udsatteområdet arbejde med indsatsområdet. Der er tale om et område, som endnu ikke fuldt ud modnet, men hvor Randers Kommune ser potentiale for udvikling i de kommende år. Der vil være fokus på at arbejde videre med følgende aktiviteter:

- Mere fokus på introduktion til aktivitets-, samværs- og undervisningstilbud i civilsamfundet og Randers Kommune:
 - Fx hjemmesiden "Det sker i Randers" (<https://detsker.randers.dk/>).

- Fx introduktion til tilbud i civilsamfundet på gruppeforløb i Center for Særlig Social Indsats.
- Fx fokus på formidling af viden i opland om tilbud om hjælp i Randers Kommune.
- Fastholde og udvikle samarbejde med frivillige foreninger, virksomheder mm.
- Bl.a. videreudvikling af den sundhedssociale partnerskabsaftale vedrørende Børsterne herunder erfarings- og vidensopsamling fra diverse projekter.
- Bl.a. med inspiration fra samarbejdet mellem Landsforeningen for Væresteder og Jobcenter Randers om afvikling af Feriecamp for socialt udsatte i Randers i 2018.
- Bl.a. med inspiration fra arbejdet i Jobcenter Randers med en CSR strategi, som skal understøtte at virksomheder tager et socialt ansvar. For mere viden herom henvises til Projekt Rummelighed imidt (<https://www.rummeligimidt.dk/>).
- Afsøge nye muligheder for samarbejde med civilsamfundsaktører.
 - Fx afsøge muligheder for afvikling af en event med udvikling af nye og innovative muligheder på udsatteområdet.
- Flere tiltag i Center for Særlig Social Indsats udarbejdes i samarbejde med frivillige med levede erfaringer.
 - Fx afsøge muligheder for udvidede åbningstider gennem større inddragelse af brugerfrivillige.
 - Fx afsøge muligheder for at anvende mentorer i rusmiddelbehandling.

- Derudover har Socialområdet planer om at styrke indsatsen på frivillighedsområdet, herunder hvordan området vil arbejde for at styrke samarbejdet med frivillige foreninger, private virksomheder og det øvrige civilsamfund.

Når Randers Kommune og civil-samfund spiller sammen

Peter Simon fik efter 20 års misbrug hjælp til et nyt liv af Randers Kommune og Børsterne. Han har lagt alkoholen på hylden, genoptaget kontakten med familie, fået en aktiv hverdag og et nyt smil.

Læs mere om Peter Simons historie:

<https://amtsavisen.dk/randers/Peter-saa-doeden-i-oejnene-Jeg-haabede-Vorherre-ville-tage-mig/artikel/371270>

Inddragelse af borgere med levede erfaringer

"Jeg kan se, når jeg har folk til samtale, hvordan samtalen ændrer sig, fordi jeg har brugerbaggrund... Det gør, at folk slapper af, og at folk er mere åbne ... Jeg kan være med til at skabe troen på, at det kan lade sig gøre ved at stå ved siden af disse borgere og vise dem, at de ikke er alene"

*Pytte Hertz, peermedarbejder i
Rusmiddelcenter Randers*

7 LIGE MULIGHEDER FOR SUNDHED

Hvorfor er indsatsområdet valgt?

Vi ved, at borgere på udsatteområdet udover sociale problemer også kan have problemer med en dårlig generel sundhedstilstand. Undersøgelser viser bl.a., at borgere på udsatteområdet har dårligere livskvalitet og en kortere gennemsnitlig levealder end andre befolkningsgrupper (Davidsen et al., 2013). Derudover efterspørger nogle borgere samtidig også et øget fokus på fysisk og psykisk sundhed.

Hvad er målet for indsatsområdet?

Målet er, at borgere på udsatteområdet forbedrer deres livskvalitet og generelle sundhedstilstand.

Hvordan vil vi arbejde med indsatsområdet?

I perioden 2018-2021 vil udsatteområdet arbejde med indsatsområdet. Der vil bl.a. blive arbejdet med følgende aktiviteter:

- Opmærksomhed på opsporing af sygdomme samt støtte/ledsagelse til egen læge, hospital mv. for borgere tilknyttet tilbud på udsatteområdet.
- Fortsættelse af samarbejde med Sundhed, Kultur og Omsorg i forhold til borgere på udsatteområdet som har brug for hjemmepleje i eget hjem.
- Fortsættelse af samarbejde med praktiserende læger, bl.a. via invitation til 12 – mandsgrupperne (den måde lægerne er organiseret på), kontakt til praksiskonsulenten mv.
- Fastholde og videreudvikle samarbejdet omkring brobygning og effektfulde forløb med Regionspsykiatrien.
- Fortsætte samarbejde med Regionshospital om tidlig opsporing af borgere med alkoholrelaterede sygdomme bl.a. gennem Projekt LAB 10.
- Videreudvikling af den sundhedssociale partnerskabsaftale vedrørende Børsterne. Dette samarbejde bidrager til at hjælpe borgere med problemer med tandsundheden. Se mere i tekstboksen på side 23.

IMPLEMENTERING AF PLAN FOR UDSATTEOMRÅDET

Plan for udsatteområdet er forankret på socialområdet ved socialchefen og centerlederen ved Center for Særlig Socialindsats.

Det daglige arbejde med implementering af planen er forankret ved centerlederen for Center for Særlig Social Indsats. Der nedsættes en implementeringsgruppe i centeret, som har en tovholderfunktion i forhold til at sikre implementeringen af planen. Gruppen består af ledere og medarbejdere samt 1-2 borgerrepræsentanter fx fra Udsatterådet.

Der nedsættes også et koordineringsforum bestående af repræsentanter fra relevante forvaltninger

i Randers Kommune, fx beskæftigelsesområdet, familieområdet, Borgerservice samt evt. sundhedsområdet og skoleområdet. Koordinationsforummet har til formål at fremme samarbejde og koordination i Randers Kommune om indsatser og tilbud for borgere på udsatteområdet. Da samarbejde og koordination er grundstenene i den nye plan for udsatteområdet har forummet dermed en helt central rolle i forhold til at understøtte implementeringen af planen.

ØKONOMI

Omsætning af plan for udsatteområdet sker inden for de gældende budgetter for de involverede aktører på udsatteområdet.

LITTERATUR

Du kan finde litteraturliste til plan for udsatteområdet på Randers Kommunes hjemmeside via følgende link: <https://socialtudsatte.randers.dk/om-udsatteomraadet/visioner-og-politikker/plan-for-udsatteomraadet/>

Randers Kommune
Laksetorvet
8900 Randers C
www.randers.dk